

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE LA UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA I L'INSTITUT CATALÀ D'ARQUEOLOGIA CLÀSSICA EN MATÈRIA DE TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC)

Barcelona, 31 de maig de 2005

REUNITS

D'una banda, el senyor Xavier Aragay Tusell, director de la Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC), amb domicili social a Barcelona, avinguda del Tibidabo, 39-43, i NIF G-60667813, que actua a l'empara dels poders atorgats davant la notària Isabel Gabarró el 14 d'octubre de 1994, número de protocol 3411.

I, d'altra banda, el Dr. Josep Guitart i Duran, director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), que actua en nom i representació d'aquesta entitat, d'acord amb el seu càrrec i amb les funcions que li foren delegades pel Consell de Direcció de l'Institut amb data d'11 d'abril de 2002. L'Institut és un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili creat per l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya, de 2 de maig de 2000 (DOGC núm. 3143, de 19 de maig), amb domicili social a Tarragona, plaça d'en Rovellat, s/n i CIF S-4300033-J.

EXPOSEN

Primer.- Que la FUOC neix sota l'impuls de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu fonamental de promoure la creació i el reconeixement de la Universitat Oberta de Catalunya (d'ara en endavant la UOC) amb la voluntat d'impulsar una universitat pública catalana, dedicada a la prestació del servei públic de l'educació superior i la investigació, mitjançant la docència, la recerca i l'extensió universitària. La UOC utilitza les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació com a vehicle i referent de la seva activitat.

Segon.- Que la UOC és una universitat amb interès en la docència i la recerca de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació orientades al camp de l'arqueologia clàssica i que actualment disposa d'un equip de professors i investigadors d'aquesta disciplina que, moltes vegades, desenvolupen la recerca en estreta col·laboració amb d'altres institucions d'aquesta àrea del coneixement.

Tercer.- Que l'ICAC és una institució que ha estat creada per a desenvolupar la recerca i la formació avançada en el camp de l'arqueologia clàssica en un sentit ampli, tant des d'una perspectiva geogràfica, que engloba la Mediterrània i el seu entorn on es desenvoluparen les cultures clàssiques, com cronològica i ètnica, comprnent les civilitzacions grega i romana i les dels altres pobles relacionats directament amb aquestes.

Quart.- L'ICAC té també la voluntat d'explotar científicament i culturalment la riquesa considerable del patrimoni arqueològic de Catalunya, i d'afavorir la col·laboració i les sinèrgies amb les altres institucions que impulsen projectes de recerca en el camp d'aquesta disciplina.

Cinquè.- L'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en l'àrea de recerca de l'arqueologia clàssica és un dels programes transversals de l'ICAC. Aquest programa pretén implementar les noves tecnologies en aquesta àrea del coneixement. D'altra banda, la UOC

té una àmplia experiència en la implementació d'aquestes innovacions científiques i tècniques, cosa que la fa ser un referent en la matèria a Catalunya.

Sisè.- Que ambdues institucions tenen interessos comuns en la formació acadèmica, la recerca, la documentació i la difusió en l'àmbit de l'arqueologia clàssica i del seu patrimoni.

Per tant, reconeixent-se la capacitat jurídica suficient per signar aquest document pacten les següents

CLÀUSULES

Primera: La Universitat Oberta de Catalunya i en concret el Grup Òliba de l'Internet Interdisciplinary Institut, constituït pels professors propis dels Estudis d'Humanitats i Filologia d'aquesta Universitat, en col·laboració amb els grups de recerca de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, desenvoluparà la creació d'un equip estable de prospecció geofísica, l'aplicació de Sistemes d'Informació Geogràfica a l'arqueologia i el desenvolupament de la web de l'ICAC.

Segona: Els objectius de la col·laboració entre la Universitat Oberta de Catalunya i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, que es presenten més detalladament en un annex del present conveni, són els següents:

1. Crear un equip de geofísica amb la col·laboració del Departament de Geofísica de la Facultat de Geològiques de la Universitat de Barcelona.
2. Proposar una metodologia estable per als treballs de camp de geofísica fent servir diverses tècniques (electromagnètiques, elèctriques, georadar...) i analitzar les dades amb programes especialitzats (entre ells, Sistemes d'Informació Geogràfica – SIG).
3. Participar en el projecte conjunt entre l'ICAC i l'Institut d'Estudis Catalans "Estudi del paisatge arqueològic antic a l'Ager Tarraconensis (a la dreta del riu Francolí)", patrocinat per l'empresa ACESA i les administracions territorials afectades.
4. Desenvolupar l'aplicació de Sistemes d'Informació Geogràfica a l'arqueologia.
5. Potenciar l'espai web de l'ICAC.

Tercera: Per aconseguir els objectius anteriorment assenyalats, el calendari de tasques previst inicialment és el següent:

1. Creació de l'equip de geofísica (desembre 2006)

- Creació de l'equip de geofísica amb la preparació d'estudiants de l'ICAC que estiguin fent el doctorat.
- Publicació d'articles en revistes nacionals sobre l'estat de la geofísica en el nostre país.
- Realització de 3 o 4 treballs de camps de geofísica a Catalunya, amb la redacció del corresponent informe i difusió dels resultats en conferències i articles especialitzats.

2. Desenvolupar l'aplicació de Sistemes d'Informació Geogràfica a l'arqueologia (desembre 2006)

- Impartir docència en el marc del curs de Doctorat Interuniversitari en Arqueologia Clàssica de l'ICAC, la UAB i la URV sobre Aplicacions informàtiques en Arqueologia (inclou un apartat destacat de SIG) en els cursos 2005 i 2006, d'acord amb allò que la UOC consideri oportú en aquesta matèria.

- Tutelar la primera fase de la tesis dels estudiants interessants en aplicacions en l'àmbit de SIG.

3. Potenciar l'espai web de l'ICAC (desembre 2006)

- Desenvolupar el portal web de l'ICAC que es creguin adients.
- Publicar articles i informes de l'avaluació del portal web de l'ICAC com a part de la recerca del grup Òliba.

Quarta: No serà transferida la propietat intel·lectual de les obres i continguts que l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica posi a disposició de la UOC.

Cinquena: Ambdues institucions es comprometen a posar a l'abast de les activitats d'aquest conveni els recursos informàtics de què disposen i els que es puguin obtenir en el desenvolupament dels projectes que s'impulsen.

Sisena: L'ICAC assumeix, d'acord a les seves disponibilitats pressupostàries, les despeses necessàries per al bon desenvolupament de les activitats presentades en aquest conveni. També ha de fer constar la participació de la UOC en els productes i activitats fruits d'aquest conveni. A més, assumeix les despeses que comporti l'activitat dels professors de la UOC en el marc de l'activitat amb l'ICAC, incloses les indemnitzacions per raó de servei.

Setena: Aquest conveni iniciarà la seva vigència en el moment de la seva signatura i finalitzarà al desembre del 2006.

Vuitena: Les dues parts expressen el compromís de complir les seves obligacions respectives de bona fe, i a portar a bon terme totes i cadascuna de les negociacions que siguin necessàries per a complir aquest contracte a satisfacció d'ambdues. Per a la solució de qualsevol qüestió litigiosa del present contracte, les parts se sotmeten a l'arbitratge institucional del Tribunal Arbitral de Barcelona.

Novena: El Dr. Cèsar Carreras i Montfort és el professor de la UOC encarregat de dur a terme els objectius d'aquest conveni. A més, d'altres professors de la UOC també podran col·laborar per assolir els objectius previstos.

I en prova de conformitat, les parts signen aquest conveni per duplicat en el lloc i data indicats a l'encapçalament.

Sr. Xavier Aragay i Tusell
Director de la FUOC

Dr. Josep Guitart i Duran
Director de l'ICAC

ANNEX

A continuació es desenvolupen els apartats de la clàusula segona del conveni de col·laboració entre la Universitat Oberta de Catalunya i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica en matèria de Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC):

Creació de l'equip de geofísica

Una de les mancances de l'arqueologia catalana és la falta de tradició en la prospecció geofísica, amb la falta d'equips professionals i recerca en les Universitats. Des de ja fa un any s'estan realitzant col·laboracions amb el Departament de Geofísica de la Facultat de Geològiques de la Universitat de Barcelona, per crear un equip interdisciplinari de geòlegs i arqueòlegs per dur a terme treballs de camp en jaciments arqueològics catalans.

Ja s'ha realitzat un treball de camp a Banyeres del Penedès que ha fet adonar de les complicacions de fer conjugar dues tradicions de recerca diferents (arqueològica, geològica), amb objectius i metodologies disperss.

La voluntat és que al llarg del 2005-07 aquestes diferències estiguin resoltes i que els treballs de camp siguin modèlics en metodologia i resultats. Al llarg del període 2005-07 es proposa crear una metodologia estable per als treballs de camp fent servir diverses tècniques (electromagnètiques, elèctriques, georadar...), analitzar les dades amb programes especialitzats (entre ells, Sistemes d'Informació Geogràfica – SIG).

Això es concretarà en la participació en el projecte conjunt entre l'ICAC i l'Institut d'Estudis Catalans, patrocinat per ACESA i les administracions afectades "Estudi del paisatge arqueològic antic a l'Ager Tarraconensis (a la dreta del riu Francolí)" que té com a finalitat bàsica l'estudi del conjunt del territori de la plana de l'entorn de l'antiga *Tarraco*, al marge dret del riu Francolí, entre la comarca del Tarragonès i el sector nord del Baix Camp, en l'Antiguitat (de l'any 500 aC al 500 dC) (342 km²).

A partir del buidat bibliogràfic i de l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya), es programaran les prospeccions extensives. Cal tenir present que el contacte i l'enquesta a la gent del país ha de permetre completar l'inventari de jaciments publicat, ampliar els coneixements i estudiar col·leccions i reculls privats de materials. Les dades recopilades es tractaran amb un SIG. En base als resultats de les prospeccions extensives, es dissenyaran les àrees a prospectar de forma intensiva (*transects*), que s'intentarà que cobreixin el 10 % del territori. La prospecció geofísica vindria a completar la informació de les prospeccions intensives en jaciments concrets o problemàtiques del paisatge concretes.

Desenvolupar l'aplicació de Sistemes d'Informació Geogràfica a l'arqueologia

L'ICAC és conscient del potencial dels Sistemes d'Informació Geogràfica per la recerca de problemàtiques concretes arqueològiques georeferenciades des d'estudis de territoris, de jaciments, prospeccions o simulacions dinàmiques. Actualment s'està realitzant un projecte ambiciós de reconstrucció en ARC/INFO de l'urbanisme de l'antiga ciutat de *Tarraco*. A més a més hi ha la voluntat de formar estudiants de doctorat en aquests sistemes d'informació. Actualment, un becari predoctoral està realitzant una recerca sobre la xarxa de transport

romana en l'antiguitat a partir d'una simulació SIG amb el programa ARC-INFO, al qual se li farà la supervisió oportuna.

En tots aquests projectes i amb d'altres que puguin sorgir, la UOC aportarà el seu assessorament per tal d'afavorir que les aplicacions SIG a l'ICAC.

Potenciar l'espai web de l'ICAC

Des del seu inici, l'ICAC s'ha adonat del potencial d'Internet per facilitar la difusió i educació dels continguts relacionats amb l'arqueologia clàssica catalana. Inicialment es va crear una pàgina web (<http://www.icac.net>) amb el suport de l'empresa Dortoka merament informativa de totes les dades i activitats de la nova institució. Per aconseguir un veritable espai de difusió de l'arqueologia clàssica del país i un major potencial educador tant per a públic jove com adult cal que l'espai evolucioni substancialment.

Existeix ja una proposta consensuada entre Dortoka i el grup Òliba (<http://oliba.uoc.edu>) per tal que l'espai esdevingui una veritable comunitat d'arqueòlegs clàssics catalans, i que serveixi per promocionar la nostra recerca i els nostres jaciments. Al llarg del 2005-07 seria convenient que aquesta proposta esdevingués una realitat per tal d'afavorir la imatge i difusió de la institució.

En una primera versió de la web es proposa:

- Concentrar recursos existents d'arqueologia clàssica
- Crear una agenda dels arqueòlegs a Catalunya i la seva especialització
- Publicar els resultats de l'ICAC (informes, articles, resum llibres)
- Preparar una revista digital

En una segona fase es proposa incloure:

- Recursos d'arqueologia clàssica de creació pròpia
- Exposicions virtuals en col·laboració amb museus catalans
- Creació de material didàctic per al turisme i per a escoles